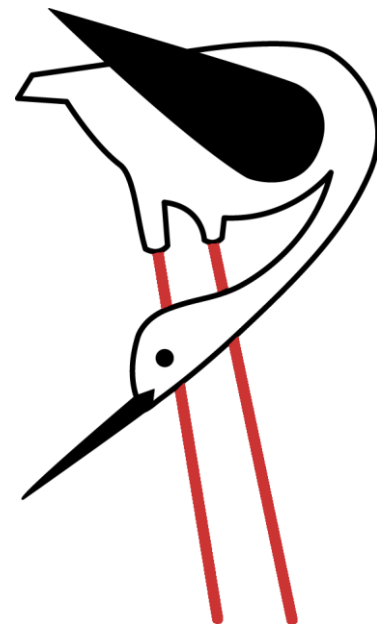

Overzicht activiteiten werkgroepen NBV De Steltkluut in 2025

Plantenwerkgroep

De plantenwerkgroep bestond eind 2025 uit 37 leden. 18 leden hebben gedurende het jaar aan één of meerdere activiteiten deelgenomen. De leden zijn niet allemaal benaderd om aan activiteiten deel te nemen, maar waren wel op de hoogte via de gebruikelijke publiciteitsmogelijkheden.

Activiteiten

- Eindejaarsplantenjacht: 27 december in Griete. Ondanks het gure weer waren er een redelijk aantal deelnemers. Na afloop werd opgewarmd in het café en gezellig nagepraat. Samen met individuele waarnemingen werden ongeveer 325 bloeiende planten ingevoerd.
- Deelname FLORON-dag, 1 februari te Nisse. Vier deelnemers hebben deelgenomen aan deze interessante dag met lezingen, waaronder de lezing van Nathalie De Somer over moeilijk herkenbare soorten.
- Deelname FLORON-kamp Burgh-Haamstede. Weinig respons uit Zeeuws-Vlaanderen, slechts één persoon.

Overleg beheermaatregelen

Gedurende 2025 is verschillende malen met wisselend succes overleg gevoerd met Waterschap Scheldestromen. Ecologisch bierbeheer blijft een moeilijk bespreekbaar punt waar helaas weinig positieve vorderingen worden gemaakt. Bij besprekingen over het maaibeheer van de niet verpachte gedeelten van de zeedijk werden wel resultaten geboekt. Hier werd besloten om over te gaan op ecologisch maaibeheer. Afsproken werd om het klepelen van de steenglooiing te verlaten tot na half september en de proeflocatie Kruisdorp-Baalhoek aan te wijzen voor blokmaaien over een lengte van ongeveer 2,5 km.

Met de gemeente Hulst is een aanzet gemaakt om binnen de bebouwde kommen het huidige maaibeheer te veranderen ter bevordering van de biodiversiteit. De Steltkluut zal in dit geval adviseren naar aanleiding van verwerkte gegevens uit terreinbezoeken.

Beheer beschermde soorten

In goed overleg of met medewerking van terreinbeheerders zijn beheermaatregelen uitgevoerd door leden bij de Bokkenorchissen bij Spui, het Bleek bosvogeltje bij Axel en het Akkerdoornzaad bij Kruisdorp.

Waardevolle Westerscheldedijken 2024-2025

Medewerking door middel van tellingen, inventarisaties, bioblitz-waarnemingen en excursies.

- 15 mei: Voorjaarsinventarisatie haventerrein Walsoorden.
- 14 juni: Inventarisatie-exkursie Prosperpolderzeedijk, 1001-soorten-bioblitz-waarnemingen, in samenwerking met leden van Natuurpunt Waasland-Noord.
- 12 juli: Vervolg inventarisatie haventerrein Walsoorden.

Overige excursies

Buiten de excursies met thema Waardevolle Westerscheldedijken:

- 8 maart en 2 mei: Inventarisatie-exkursies Hof te Zande in Kloosterzande.
- 12 april en 14 april: Inventarisatie-exkursies Simone's Eik in Zuiddorpe.
- 10 mei, 31 mei en 4 juli: Inventarisatie-exkursies Westelijke Rijkswaterleiding bij Terneuzen.
- 22 juni: Publieksexkursie Simone's Eik te Zuiddorpe (eigenlijk inventarisatie-exkursie).
- 13 juli: Publieksexkursie afgebrande gedeelte Clingse Bos bij Clinge.
- 2 augustus: Publieksexkursie de Braakman bij Terneuzen (geen deelnemers door slecht weer).
- 6 oktober: Inventarisatie-exkursie, vervolg 13 juli, in samenwerking met en organisatie van Natuurpunt Waasland-Noord.

Inventarisaties

Behalve de eerder genoemde inventarisatie-exkursies:

- Tellingen van de Bijenorchissen op verschillende locaties (doelgroep maaibeheer).
- Tellingen van de Bokkenorchis, Bleek bosvogeltje, Akkerdoornzaad en Stinkend streepzaad in verband met beschermingsmaatregelen.
- Inventarisaties van km-hokken.
- Individuele waarnemingen.

Het Levend Archief

Hiervoor werden inspanningen verricht door het verzamelen en opsturen van zaad.

Vogelwerkgroep

Vaste projecten

- Coördinatie van de hoog- en laagwatertellingen door Henk Castelijns na 35 jaar (!) overgedragen aan Het Zeeuwse Landschap. Saeftinghe elke maand 1x hoog- en 1x laagwatertellingen buitendijks. Ook slaapplaatsentellingen van kiekendieven en ganzen in Saeftinghe.
- Broedvogelmonitoring (BMP): vaststellen aantal territoria broedvogels per soort, 6-8 telronden (10 locaties OZVL).
- Akkerrandtellingen, 5 telronden, tellen in samenwerking met ANV de Groene Oogst.
- Ganzen- en zwanentellingen, 7 telronden, alle polders in OZVL, met name ganzen en zwanen, en tijdens de midwintertelling alle watervogels.
- Slaapplaatsen, onder andere Aalscholvers en Zilverreigers.
- Trektellen, vanaf telposten zoals Zeedijk Margarethapolder, Hellegat, Land van Saeftinghe, Canisvliet en Gat van Pinte, en in oktober de Euro Birdwatch Margarethapolder en Hellegat.
- Gierzwaluwen Oranjebuurt Axel: telling bezette nestkasten, 1x zomeravond.
- Roofvogelwerkgroep - Roofvogelonderzoek Landelijk monitoringsprogramma van WRN en Sovon.

- Roofvogelwerkgroep - Project Bosuil, 25 nestkasten worden jaarlijks opgevolgd.
- Roofvogelwerkgroep - RAS-projecten: Retrapping Adults for Survival is een project van het Vogeltrekstation. Vangen van eerder geringde adulte vogels geeft info over vitaliteit. Het betreft Bosuil en Torenavalk.
- Roofvogelwerkgroep - Jaar van de Torenavalk. Bovenop het al lopende onderzoek is in 2025 een populatieschatting gemaakt. Sinds 2015 wordt al onderzoek gedaan naar Torenavalk: jaarlijkse controle van een vast aantal nestkasten, prooionderzoek met plukresten en braakballen, de geslachtsverhouding van jongen op het nest en een RAS-project.
- Kolonievogeltellingen: Oeverzwaluw, Lepelaars, Roeken, Blauwe reigers en Huiszwaluw.
- PTT-tellingen december van alle vogels vanaf 20 punten, 3 routes.
- MAS-telling “agrarische” soorten, 3 telronden in de winter, omgeving Saeftinghe, 24 punten met en zonder maatregelen. Loopt via Het Zeeuwse Landschap.
- Bescherming strandbroeders: afschermen broedlocaties bij de Westerschelde tijdens het broedseizoen.
- Kleurringen Zwartkopmeeuwen aflezen. Bedoeld om de verspreiding en overleving van zwartkopmeeuwen te bestuderen.

Overige activiteiten

- Bijeenkomsten vogelwerkgroep: presentatie trektellen door Bert van Broekhoven.
- Januari 2025: integrale telling slaapplaatsen ganzen langs de Westerschelde, gekoppeld aan thema Waardevolle Westerscheldedijken. Zie artikel in De Steltkluut, lentenummer 2025.
- Steltkluut-clubfeestje (6 april, bij boerderij Ondersteboven): vogels van de Westerschelde kijken bij gemaal Campen en kijken naar de verschillende soorten op de wintervoedselakkers.
- Deelname aan Zeeuws Vogelaarsoverleg in Goes en Zeeuwse Vogelaarsavond op Neeltje Jans.

Planning 2026

- Vaste projecten.
- Excursie naar Zeeuwse Delta in februari 2026.
- Zeeuwse Vogelaarsavond is in 2026 in Terneuzen; een mooie gelegenheid voor onze leden om deze avond te bezoeken.
- Voorbereiding nieuwe vogelatlas Sovon.

Jeugdgroep 't Stekkertje

De jeugdgroep heeft als doel kinderen op een ontdekkende en actieve manier kennis te laten maken met de natuur in de eigen omgeving, en samen met andere kinderen uit de streek natuur te beleven.

Eind 2025 telde de jeugdgroep 16 leden. In de loop van het jaar kwamen er 3 nieuwe jeugdleden bij. Naast de vaste leden waren er ook enkele gastbezoekers.

In 2025 zijn 11 activiteiten georganiseerd. Het ringen van roofvogels kon dit jaar niet goed worden geregeld, omdat dit logistiek meer verspreid was dan in andere jaren. In totaal hebben ruim 90 kinderen meegedaan: Stekkertjes, Visdiefjes en vriendjes. Vaker dan eens namen meer dan 10 kinderen deel. Het nachtdierenkamp was met 18 kinderen opnieuw een favoriet. Andere goedbezochte activiteiten waren het bezoek aan Natuurmuseum Kina in Gent, wilgenhutten bouwen in Braakman Noord en ‘Eten uit het wild’ bij voedselbos De Wildhof. Aan de activiteit die 't Duumpje organiseerde in Waterdunen namen vooral Visdiefjes deel. Aan de Natuurwerkdag deed dit jaar 1 Stekkertje mee.

Zo'n tien keer per jaar trekt de jeugdgroep eropuit in telkens een ander deel van Oost-Zeeuws-Vlaanderen. Daarbij wordt gevarieerd in locatie, dag en tijdstip, zodat zoveel mogelijk leden kunnen aansluiten. De meeste activiteiten vonden dit jaar op zaterdag plaats. Het carpoolen regelen de ouders onderling. Jaarlijks staan er

een paar vaste, populaire thema's op het programma. Deelname aan het eindejaarsknotten werd gestimuleerd; dit jaar deden enkele jeugdleden en ouders enthousiast mee. Ook het bezoek buiten de regio, aan Natuurmuseum Kina in Gent, was inhoudelijk en qua deelnemersaantal een succes.

De minimumleeftijd is zes jaar. In overleg wordt daar soms een uitzondering op gemaakt. Daarbij valt op dat het leeftijdsverschil met de 11- tot 13-jarigen groot kan zijn en dat de groep tijdens excursies dan wat uit elkaar valt. Oudere jeugd haakt vaak af zodra zij naar de middelbare school gaan, zelfs de meest enthousiaste leden. Het aanbod van een jaar gratis lidmaatschap aan het gezin van een oud-Stekkertje heeft in 2025 geen extra betrokkenheid bij de vereniging opgeleverd.

Zes personen vormen de begeleiding van de jeugdgroep: Sandra, Lucien, Ilse, Rose, Jaco en Hanneke. Hugo is reservebegeleider. Samen zorgen zij voor een leuk en gevarieerd jaarprogramma. Ook in 2025 waren bij elke jeugdactiviteit voldoende begeleiders aanwezig. Hanneke verwelkomt nieuwe jeugdleden, beheert de ouderappgroep en verzorgt de publiciteit van de jeugdactiviteiten in de online agenda's van De Steltkluut en het Advertentieblad, in het tijdschrift De Steltkluut en soms ook via de Facebookpagina van de vereniging. Jeugdflyers worden twee keer per jaar vernieuwd en digitaal en op papier verspreid, onder meer via Stekkertjes in hun klas of via prikborden. Uitnodigingen, herinneringen en aanmeldingen lopen via de ouderappgroep in WhatsApp. Niet-leden melden zich via de jeugdgroepmail aan voor een activiteit. Toon schrijft vier keer per jaar voor de jeugd in het blad.

Ook dit jaar waren de Visdiefjes, de jeugdleden van 't Duumpje, welkom bij alle activiteiten van 't Stekkertje. De kinderen genieten ervan wanneer de groep wat groter is. Ouders gingen dit jaar alleen mee tijdens de Saeftinghetocht. Aan een aparte wandeling voor ouders was in 2025 geen behoefte.

De communicatie tussen de leiding loopt via een eigen groepsapp en mail. De ouderappgroep in WhatsApp is handig voor het aankondigen van activiteiten, het delen van de startlocatie en foto's, en het snel beantwoorden van vragen van ouders.

Voornemens voor 2026:

- waar mogelijk tijdens activiteiten apart iets doen met de jongste en oudste kinderen, of de oudste kinderen een taak geven;
- boeiende activiteiten blijven aanbieden;
- vernieuwende thema's en activiteiten aanbieden om ook oudere jeugd te blijven boeien en mogelijk langer vast te houden;
- zoeken naar manieren om ouders meer bij de vereniging te betrekken.

Landschapsbeheer

De knotgroep kende in 2025 11 werkdagen. Het aantal deelnemers varieerde van 2 tot 20.

In totaal werden 84 bomen geknot, 4 poten gepland, 1 broedeiland onderhouden en werden op de landelijke natuurwerkdag diverse groepen begeleid.

We gingen tot slot ook weer op ons jaarlijks weekend naar Hattem om daar het nodige bosonderhoud te verrichten.